

OKUL DIŞI ÖĞRENME ORTAMLARI ORTAOKUL TÜRKÇE DERSİ ETKİNLİĞİ

DERS: Türkçe

SINIF: 6. Sınıf

OKUL DIŞI ÖĞRENME ORTAMI: Kırıkkale İl Eğitim Tarihi Müzesi

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŐENLERİ:

T.K.6.1. Konuşma sürecini yönetebilme

- a) Konuşmayı başlatma, sürdürme, sonlandırmayla ilgili selam, hitap ve sonlandırma ifadelerini kullanır.
- b) Uygun zamanda söz alır/verir.

T.K.6.3. Konuşmasında amaç ve içeriğe yönelik seçimlerini yönetebilme

- a) Konuşma amacını belirler.
- b) Konuşma konusunu belirler.

T.K.6.4. Konuşmasında ön bilgilerinden yararlanabilme

- a) Konuyla ilgili ön bilgilerini (gözlem, anı, deneyim, güncel olay, haber vb.) belirler.
- b) Ön bilgilerini konuşma içeriğiyle ilişkilendirir.
- c) BelirlediĐi ön bilgileri konuşmasına aktarır.

T.K.6.10. Sözlü sunum yapabilme

- a) Plan yapar.
- b) Plana uygun hazırlıklarını yapar.
- c) Prova yapar.
- Đ) Hedef kitleye uygun; ses, beden dili ve görsellerle desteklenen bir sunum yapar.
- d) Dinleyicilerin/izleyicilerin sorularını cevaplar.
- e) Sunumunu amaç, içerik ve dil-anlatım açısından değerlendirir.

T.K.6.25. Konuşmasında beden dilini ve mekânı etkili kullanabilme

- a) Konuşma yapacağı mekânın özelliklerini göz önünde bulundurur.
- b) Dinleyicilerle/izleyicilerle göz teması kurar.
- c) Baş, el, kol ve bacaklarının duruşunu söyleme göre konumlandırır.
- Đ) Söylem içeriğine uygun olarak yaygın yüz ifadelerini (şaşıрма, kızgınlık, mutluluk vb.) kullanır.

T.Y.6.21. Yazım kuralları ve noktalama işaretlerini uygulayabilme

- a) Yazım kurallarını uygular.
- b) Noktalama işaretlerini uygun biçimde kullanır.

T.Y.6.22. Yazma sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendini uyarlayabilme

- a) Yazma sürecindeki güçlü ve gelişmeye açık yönlerini gerekçelendirerek kendisini değerlendirir.
- b) DeneyimlediĐi süreçteki gelişmeye açık yönlerini destekleyecek tedbirler alıp güçlü yönlerini sonraki çalışmalara aktararak yazar kimliğinin gelişimine yön verir.
- c) Yazılarından oluşan ürün ve seçki dosyası (sözlük, günlük, anı, gezi, şiir, alıntılar seçkisi, atasözü ve deyim vb.) oluşturur.

1. AŞAMA: MÜZE GEZİSİ ÖNCESİ

Öğretmen, “müze” kelimesini tahtaya yazarak süreci başlatır ve sınıfta bir beyin fırtınası ortamı oluşturur. Bu aşamada öğrencilerin kavramla ilgili akıllarına gelen ilk düşünceleri serbestçe ifade etmeleri teşvik edilir. Ardından öğretmen, öğrencilerin ön bilgilerini ortaya çıkarmak ve düşünme süreçlerini derinleştirmek amacıyla yönlendirici sorular sorar.

- Müze deyince aklınıza ilk olarak ne geliyor?
- Müzelerde neler görürüz?
- Müzeler sizce neden vardır?
- Müzedeki eşyalar neden korunur?
- Müzeler olmasaydı ne eksik olurdu?
- Bir müze tasarlasaydınız, içine neler koyardınız?

- Böylece öğrenciler, önceki bilgi ve deneyimlerini yeni bilgilerle ilişkilendirme fırsatı bulur.
- Öğretmen, Ek 1 ve Ek 2’nin çıktısını öğrenci sayısı kadar alarak hazır hâle getirir.

2. AŞAMA: MÜZE GEZİSİ SIRASI

Öğretmen, müzede öğrencileri sınıf mevcuduna uygun olarak ikili veya üçlü gruplara ayırır. Ardından gruplara, müzede bulunan bir nesnenin belirgin özelliklerinin yer aldığı Ek 1’deki “bilgi kartları” dağıtılır.

- Öğrenciler, kartta belirtilen özelliklerden yola çıkarak müze içerisinde ilgili nesneyi bulmak üzere araştırma yapar.
- Bilgi kartlarında özellikleri verilen nesne bulunduktan sonra her grup, bulduğu nesnenin özelliklerini ve kullanım amacını arkadaşlarına sözlü olarak anlatır.

- Böylece müze ortamında yönlendirilmiş keşif yapan öğrencilerin gözlem becerileri ve kanıta dayalı çıkarım yapma becerileri desteklenir. Sözlü sunum ile öğrencilerin hem bilişsel hem de dilsel becerilerini eş zamanlı kullanması sağlanarak kalıcı öğrenme desteklenir.

3. AŞAMA: MÜZE GEZİSİ SONRASI

Öğrenciler, müze gezisi sırasında inceledikleri nesnelerden birini okulda kil kullanarak modeller. Öğretmen zorluk yaşayan öğrencilere nesnenin şekillerini (silindir, küre, kol, kapak vb.) tarif ederek destek olur. Bu süreçte öğrenciler, geçmişte o nesneyi üreten kişinin rolüne geçmeleri hayal ettirilir. Öğretmen, öğrencilerin düşünme becerilerini derinleştirmek için yönlendirici sorular sorar:

- Bu nesneyi yapan kişi neler hissetmiş olabilir? Siz bu modeli yaptığınızda hangi duyguları yaşadınız?
- Yaptığınız modele bakınca onda hangi emeğinizi görüyorsunuz?
- Modeli yapan kişinin hangi özelliklere sahip olması gerekirdi? Siz bu özelliklerden hangilerine sahipsiniz?
- Sizin yaptığınız modele bakan biri sizce ne hisseder veya ne düşünür?

- Böylece öğrencilerin hem yaratıcılıkları hem de sosyal ve duygusal becerileri desteklenir.

Çalışma tamamlandıktan sonra öğrencilerin oluşturduğu ürünler, okulun uygun bir alanında sergilenir. Böylece öğrencilerin ürünleri sergilenir ve sınıf dışı öğrenme ortamıyla bütünleşmiş olur.

Son olarak öğretmen, öğrencilere Ek 2’yi dağıtarak “Öz Değerlendirme Formu” ile öğrencilerin sürece yönelik kendilerini değerlendirmeleri ister.

Bilgi Kartları

1

Araç Gereçler:

- ❖ Metal, plastik, cam mercek

Kullanım Alanı:

- ❖ Filmleri duvara ya da perdeye yansıtma.
- ❖ Ev sineması veya eğitim amaçlı film gösterimi.

Fiziksel Özellikleri:

- ❖ Üstte iki makara bulunur.
- ❖ Ön kısmında mercek vardır.
- ❖ Yanlarda kontrol düğmeleri yer alır.

Dönemi:

- ❖ 1960–1980 arası

İpucu:

- ❖ “Filmleri ışıqla büyütüp yansıtır. İki makaralıdır.”

2

Araç Gereçler:

- ❖ Sert plastik gövde, metal iç aksam, plastik kaplı kablo

Kullanım Alanı:

- ❖ Telefon görüşmesi yapmak.
- ❖ Santral bağlantılı iletişim.

Fiziksel Özellikleri:

- ❖ Üstünde ağır bir ahize bulunur.
- ❖ Gövdesi koyu renkte ve serttir.
- ❖ Tuş yoktur.

Dönemi:

- ❖ 1930-1950 arası

İpucu:

- ❖ “Ağır bir ahizesi vardır ve sert plastik gövdeden yapılmıştır.”

3

Araç Gereçler:

- ❖ Metal gövde, mekanik dişliler, plastik tuşlar

Kullanım Alanı:

- ❖ Toplama, çıkarma, çarpma, bölme yapmak.

Fiziksel Özellikleri:

- ❖ Önünde dikey rakam tuşları bulunur.
- ❖ Sağ tarafında döndürme kolu vardır.
- ❖ Üst kısmında sayıları gösteren pencereler yer alır.

Dönemi:

- ❖ 1940–1970 arası

İpucu:

- ❖ “Rakam tuşları ve dönen bir kolu vardır, elektrikle çalışmaz.”

4

Araç Gereçler:

- ❖ Ahşap, metal, plastik

Kullanım Alanı:

- ❖ Radyo yayınlarını dinlemek.
- ❖ Haber ve duyuru yapmak.

Fiziksel Özellikleri:

- ❖ Ön kısmında hoparlör ızgarası bulunur.
- ❖ Üstünde veya ön yüzünde frekans ayar düğmeleri vardır.
- ❖ Genellikle dikdörtgen kutu formundadır.

Dönemi:

- ❖ 1930–1980 arası

İpucu:

- ❖ “Sesli yayınları antenle alır, üzerinde frekans düğmeleri vardır.”

5

Araç Gereçler:

- ❖ Bakır, pirinç, metal

Kullanım Alanı:

- ❖ Genellikle el, yüz, ayak yıkarken suyu dökmek için kullanılır.

Fiziksel Özellikleri:

- ❖ Uzun bir çıkış borusu vardır.
- ❖ Kulp ve gövdeye sahiptir.
- ❖ Tabanı yuvarlaktır.

Dönemi:

- ❖ Osmanlı döneminden günümüze

İpucu:

- ❖ “Su dökmek için kullanılır.”

6

Araç Gereçler:

- ❖ Ahşap

Kullanım Alanı:

- ❖ Toprak düzeltmek, yaprak veya saman çekmek için kullanılır.

Fiziksel Özellikleri:

- ❖ Uzun sap
- ❖ Uçta paralel dizilmiş dişler

Dönemi:

- ❖ Antik çağdan günümüze

İpucu:

- ❖ “Uzun saplıdır ve uç kısmında birden çok diş bulunur.”

7

Araç Gereçler:

- ❖ Seramik

Kullanım Alanı:

- ❖ Sıvı taşımak ve sıvıyı saklamak

Fiziksel Özellikleri:

- ❖ Dar ağız, geniş gövde
- ❖ Tek kulplu
- ❖ Genellikle kahverengi ya da kiremit tonlarında

Dönemi:

- ❖ Antik çağdan günümüze

İpucu:

- ❖ “Topraktan yapılmıştır; sıvı taşımada kullanılır.”

8

Araç Gereçler:

- ❖ Ahşap

Kullanım Alanı:

- ❖ Tereyağı veya yoğurt yapmak

Fiziksel Özellikleri:

- ❖ Silindir bir kap
- ❖ Üstünde ileri–geri hareket eden bir çubuk

Dönemi:

- ❖ Antik çağdan günümüze

İpucu:

- ❖ “Derin bir silindir şeklindedir.”

9

Araç Gereçler:

- ❖ Cam hazne, metal gövde

Kullanım Alanı:

- ❖ Aydınlatma sağlamak

Fiziksel Özellikleri:

- ❖ Alt kısmında gaz haznesi vardır.
- ❖ Fitol bulunur.
- ❖ Üstte uzun cam baca yer alır.

Dönemi:

- ❖ 1800 –1950 arası

İpucu:

- ❖ “Cam bacası vardır, içinde fitili yakılarak ışık verir.”

10

Araç Gereçler:

- ❖ Bakır veya seramik

Kullanım Alanı:

- ❖ Çay, kahve gibi sıcak içecekleri içmek

Fiziksel Özellikleri:

- ❖ Küçük kap şeklindedir.
- ❖ Genellikle bir kulpu vardır.
- ❖ Tabağı da bulunur.

Dönemi:

- ❖ Antik çağdan günümüze

İpucu:

- ❖ “Sıcak içecekleri içmek için kullanılan küçük kap.”

11

Araç Gereçler:

- ❖ Sert plastik

Kullanım Alanı:

- ❖ Müzik çalmak

Fiziksel Özellikleri:

- ❖ Yuvarlaktır.
- ❖ Üzerinde dairesel izler bulunur.
- ❖ Ortasında delik vardır.

Dönemi:

- ❖ 1900’lerden günümüze

İpucu:

- ❖ “Yuvarlak bir diskir; müzik kaydı içerir.”

12

Araç Gereçler:

- ❖ Metal gövde, plastik veya metal tuşlar

Kullanım Alanı:

- ❖ Yazı yazmak, belge oluşturmak

Fiziksel Özellikleri:

- ❖ Harf tuşları
- ❖ Mürekkep şeridi
- ❖ Kağıt sıkıştırma silindiri

Dönemi:

- ❖ 1900–1980 arası

İpucu:

- ❖ “Tuşlarına basıldığında harfler kağıda vurularak yazı oluşur.”

Bilgi Kartlarının Cevapları

1. Kartın Cevabı	Film oynatıcısı
2. Kartın Cevabı	Masa telefonu
3. Kartın Cevabı	Hesap makinesi
4. Kartın Cevabı	Radyo
5. Kartın Cevabı	İbrik
6. Kartın Cevabı	Tırmık
7. Kartın Cevabı	Testi
8. Kartın Cevabı	Yayık
9. Kartın Cevabı	Gazyağı Lambası
10. Kartın Cevabı	Fincan
11. Kartın Cevabı	Plak
12. Kartın Cevabı	Daktilo

NOT: Etkinlikte yer alan bilgi kartları her müze ziyareti öncesinde güncellenerek gezilecek müzenin koleksiyonuna uygun hâle getirilir. Böylece her müze ziyareti öğrencilerin farklı bilgiler edinmesini sağlar.

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Süreçte neler öğrendim?

Süreçte neler hissettim?

Bir sonraki müze gezisinde kendimi geliştirmek için neyi farklı yapabilirim?